

Gemeentehuis bezoekadres: Raadhuisplein 6, Mook Postadres: postbus 200, 6585 ZK Mook
Tel. Publiekszaken: 024 - 696 91 11 - E-mail: gemeente@mookenniddelaar.nl

Wij werken uitsluitend op afspraak. Hiervoor kunt u bellen met Publiekszaken van maandag t/m donderdag van 8.30 - 12.00 uur en van 13.30 - 16.30 uur. Op vrijdag van 8.30 - 12.00 uur. Zie voor meer informatie onze website www.mookenniddelaar.nl

“We schrijven als Mook geschiedenis”

In 2024 is het 450 jaar geleden dat de Slag op de Mookerheide plaatsvond. De gemeente Mook en Middelaar en Stichting Huys te Moock willen hier aandacht aan schenken door deze belangrijke gebeurtenis in de geschiedenis in passende stijl te herdenken. Hiervoor worden op 13 en 14 april verschillende activiteiten georganiseerd, die in het teken staan van begroeten en ontmoeten.

Met trots

Burgemeester Willem Gradisen: “Als gemeente herdenken we deze bijzondere veldslag met trots. Hier in Mook werd 450 jaar geleden een strijd gevoerd, die mede aan de basis heeft gestaan van onze Nederlandse staat; van het eerste burgerschap met waarden als vrijheid en verdraagzaamheid. In die tijd waren die waarden elders niet te vinden. Vandaar dat de Spaanse en Portugese joden en de Franse Hugenoten hier een veilig onderdak konden krijgen. Dankzij de weerstand die de gebroeders Van Nassau hier met hun huurleger tegen de Spanjaarden boden, kreeg het westen van ons land wat tijd om op adem te komen tijdens het Beleg van Leiden. Mede omdat de Spanjaarden hierheen trokken, werd Leiden uiteindelijk met succes ontzet. Beide broers van Willem van Oranje, de vader des vaderlands, sneuvelden hier. Onze Mookerheide werd bekend in heel het land. En veel mensen kennen ook het volksverhaal van Kiste Trui, die bezeten was van de gedachte dat ze de verdwenen krijgs-kas van Lodewijk en Hendrik zou vinden. Op het Raadhuisplein staat al jaren een bronzen standbeeld van haar. Een paar meter verderop krijgen binnenkort de gebroeders Van Nassau voor het eerst na 450 jaar hun plek in Mook. We schrijven daarmee als gemeente Mook en Middelaar geschiedenis.”

Terug naar de 16e eeuw

Wie vochten daar eigenlijk en waarom? En waarom hadden de twee strijdende partijen juist de Mookerheide uitgekozen om het tegen elkaar op te nemen? Om goed te kunnen herdenken, zijn de antwoorden op deze en veel andere vragen van belang. Theo van Brunshot van Stichting Huys te Moock

neemt u mee naar het midden van de 16e eeuw: “We tekenen het jaar 1555. De toenmalige 17 Nederlandse Gewesten vormen onderdeel van een groot Europees rijk met de koning van Spanje als wettig gezag. In dat jaar neemt de nieuwe koning Filips II het stokje over van zijn vader keizer Karel V en wordt zo ook Heer der Nederlanden. Deze Filips II is niet zo geliefd als zijn vader. Hoe kan dat ook als deze heerser het bestuur van de Staten Generaal steeds meer naar Madrid verschuift, de belastingen verhoogt en daar bovenop, als streng Katholiek, ook nog de nieuwe Protestante godsdienst, die op dat moment steeds meer aanhangers krijgt, met harde hand de kop in probeert te drukken. Simpel protesteren helpt niet en ook smeebeden richting landvoogd en koning hebben geen effect. En na een nog hardere repressie na de Beeldenstorm in 1566 breekt uiteindelijk de opstand uit. De Nederlandse Opstand, ook wel genoemd de Tachtigjarige Oorlog, zal ons land van 1568 tot 1648 in zijn greep houden.

Wie tegen wie?

Een paar jaar na het begin van de Opstand proberen de Spaanse Troepen de oproer in veel steden van de 17 Gewesten onder controle te krijgen. En dat gaat met harde hand zoals in Zutphen, Naarden, Haarlem en Alkmaar. De volgende stad die belegerd wordt is Leiden. De aanvoerder van de Nederlandse Opstand, Willem van Oranje, wil Leiden te hulp schieten. Hij vraagt zijn twee broers, de graven Lodewijk en Hendrik van Nassau, vanuit Dillenburg met een huurlingenleger op te trekken naar Leiden om deze stad te ontzetten. Dat huurlingenleger trekt op, aan de oostkant van de Maas, richting Mook. Een Spaans leger, onder aanvoering van don Sancho Dávila, is paraat en trekt aan de westkant van de Maas gelijktijdig mee op naar het noorden. De twee legeraanvoerders houden elkaar nauwlettend in de gaten. En deze twee legers, 7.500 huurlingen en 5.500 Spaanse soldaten, zullen elkaar uiteindelijk treffen op de Mookerheide.

Waarom op de Mookerheide?

Eerst nog even een schets van de opmars van de legers. Huurlingen zijn geen lieverdjes. Veel van hen vechten alleen voor geld en anderen zijn geronseld en min of meer onder dwang onder de wapenen. Ze komen overal vandaan: van Vlaanderen, van de Gasconge, van Bohemen en velen vanuit het toenmalige Duitsland. Een bij elkaar geraapt zootje dus. Dit in tegenstelling tot het goed getrainde en gedisciplineerde Spaanse leger. Dit huurlingenleger trekt al plunderend en brandstichtend langzaam steeds meer in de richting van Mook. Reizigers uit die contreien komen

Staatse troepen tijdens een historische re-enactment elders. © Stichting Huys te Moock.

met verschrikkelijke verhalen in Mook aan. De ontredde in onze kleine dorpen moet groot geweest zijn. Dan gebeurt waar iedereen hier met grote angst naar toegeleefd heeft. Het huurlingenleger van de calvinistische opstandelingen trekt, op 13 april 1574, niet alleen ons kleine, pastoorsgetrouwe dorp binnen, maar de legerleiding besluit om hier ook te overnachten. De ellende is niet te overzien.

Ondertussen aan de Brabantse kant van de Maas

Het Spaanse leger trekt inmiddels verder aan de Brabantse kant van de Maas, steekt de rivier over tussen Overasselt en Grave en nestelt zich in de buurt van Heumen. De ervaren aanvoerder don Sancho Dávila heeft het terrein rond Mook goed gelezen. In die tijd, met een onbedijkte Maas, liggen de stroomgeulen van de rivier tussen Plasmolen en Mook tot aan de hellingen van de stuwwal. Bij hoogwater staat het gebied van de Riethorst blank en is daar een moerassig gebied met spaarzame droge verhogingen (de huidige ‘Maasduinen’). Even ná Mook, waar de Maas afbuigt naar het westen en de hellingen van de stuwwal zich meer naar het oosten verheffen, bestaat een vlak stuk terrein. En precies daar besluit Sancho Dávila de twee broers van Nassau te stoppen in hun opmars.

Wat gebeurt er op 14 april?

De strijd ontbrandt op de vroege ochtend

van 14 april 1574 ongeveer op de plaats waar zich nu het appartementencomplex Maasstaete in Mook bevindt. De veldslag duurt de hele ochtend van 14 april 1574 en eindigt met een massale vlucht van de huurlingen dwars door de dorpskern van Mook, over het Pastoorsbosje en de hellingen van de stuwwal, om te eindigen in de moerassen van de Riethorst.

Dus niet op de Mookerheide? Wel, meer precies: níet op het huidige prachtige natuurgebied dat we nu als de Mookerheide kennen. In die tijd wordt het hele desolate, heideachtig gebied vanaf de oude stadsmuren van Nijmegen (ongeveer op de plek waar zich nu de eerste en tweede Walstraten in het centrum van Nijmegen bevinden) tot ver achter Plasmolen ‘de Mookerheide’ genoemd. Dus wél op die toenmalige Mookerheide. Daar vallen de Spaanse troepen de huurlingen van prins Willem van Oranje aan.

Nederlanden winnen toch

In 1574 wordt de slag verloren maar uiteindelijk, 74 jaar later, in 1648, sluiten de opstandige Nederlandse Gewesten als overwinnaar de Vrede van Münster. En daarmee is de voorloper van de Nederlandse staat zoals we die nu kennen geboren, onder de naam ‘Republiek der Zeven Verenigde Nederlanden’.

Meer informatie over de Slag op de Mookerheide en het jubileumweekend van 13 en 14 april vindt u op www.huystemoock.nl

Terugblik op mooie initiatieven van inwoners

Als gemeente zijn we trots op de kracht van onze gemeenschap. We geven inwoners graag ruimte voor eigen inbreng. En we stimuleren kleinschalige initiatieven van inwoners of verenigingen die de betrokkenheid in de samenleving versterken. Dat doen we onder meer met een Vonkje, ofwel: een eenmalige bijdrage van maximaal 300 euro per aanvraag.

In 2023 werd er 9 keer gebruik gemaakt van een Vonkje. We kijken terug op een jaar waarin inwoners zich op verschillende manieren hebben ingezet voor de leefbaarheid in de gemeente.

Ontmoeten

Veel initiatieven stonden in het teken van ‘ontmoeten’. Zo werd er in Molenhoek een dorpskwiz georganiseerd, in Middelaar konden inwoners naar het Top2000-café en in Mook vond de eerste editie van het Midzomerfestival plaats en werd er een meerdaagse schaakcursus georganiseerd voor volwassenen.

Duurzaam

Ook werden er duurzame initiatieven genomen: Buurtbewoners van de Hazelaar en het Begijnenhofplein in Molenhoek hebben de grauwgrijze pleintjes waaraan zij wonen opgeknapt naar groene hofjes.

Historisch

Er waren ook historische initiatieven. Zo is onze gemeente een beeldbank rijker: www.onsmooiemookenniddelaar.nl De foto's geven een kijkje in het verleden van Mook, Molenhoek, Middelaar, Plasmolen en omgeving. En er werd een Stolperstein onthuld: een steen ter nagedachtenis aan de joodse oorlogsslachtoffers in Mook.

Waardering

“Als gemeente hopen we deze betrokkenheid van inwoners ook in 2024 terug te zien”, aldus Wethouders Rodoe. “Ik vind het mooi om te zien dat inwoners het heft in eigen handen nemen en zelf initiatieven starten. En ook nog initiatieven van verschillend karakter: van ontmoeten naar historie, naar

vergroenen. Dit laat zien dat inwoners zich betrokken voelen bij hun leefomgeving. En dat mogen we waarderen”.

Vonkje aanvragen

Heeft u een idee voor een initiatief dat de betrokkenheid in onze gemeente versterkt en dat ook sociale meerwaarde heeft voor de langere termijn? Vraag dan een Vonkje aan! Kijk op www.mookenniddelaar.nl/subsidies-voor-inwoners-vonkjes

Digitale nieuwsbrief Ter Sprake

De gemeente Mook en Middelaar biedt de mogelijkheid om een digitale versie van Ter Sprake als nieuwsbrief te ontvangen. Zo blijft u elke week via uw e-mail op de hoogte van de belangrijkste zaken die in uw gemeente spelen.

Voor aanmelding op de digitale versie van Ter Sprake kunt u uw e-mailadres doorgeven aan Publiekszaken: telefonisch 024 - 696 91 11 of per e-mail: gemeente@mookenniddelaar.nl

Begroting 2024

Hoe komt de gemeente aan haar geld?

€ Uitkering van het Rijk

€ 20.619.000

- Gemeentefonds € 13.940.000
- Overige uitkeringen Rijk € 6.679.000

€ Lokale heffingen

€ 4.157.100

- Onroerendezaakbelasting € 2.235.000
- Overige belastingen € 1.922.100

€ Overige inkomsten

€ 872.100

- Rente en dividend € 377.300
- Overige baten € 494.800

€ Inzet reserves

€ 280.746

Totaal inkomsten

€ 25,9 mln.

Woonlasten

Onroerende-zaakbelasting

0,1182%

van de woZ-waarde per jaar

Hondenbelasting

€ 64,68 p/j

voor de eerste hond en € 96,96 voor elke volgende hond

Rioolheffing

€ 123,00 p/j

en € 19,58 voor de eerste 400 m³ waterverbruik

Afvalstoffenheffing

€ 216,36 p/j

en € 10,29 per lediging containerrestafval en € 2,29 per klepopening verzamelcontainer

Waar geeft de gemeente haar geld aan uit?

♥ Sociale leefomgeving

€ 8.038.598

We gaan het Veiligheidsbeleid 2019 vernieuwen en de verbinding tussen zorg en veiligheid versterken. We blijven verenigingen en vrijwilligersorganisaties steunen bij activiteiten en gaan aan de slag met het nieuwe Preventieplan, waarin we sport, bewegen, gezondheid en preventie meer met elkaar gaan verbinden.

♥ Sociaal domein

€ 6.768.691

We blijven ons in 2024 inzetten op preventie, samenwerking met partners, het ondersteunen van voorzieningen als het Alzheimercafé en Buurtgezinnen en het communiceren over de beschikbare ondersteuning in onze gemeente. We breiden het Sociaal Team uit om inwoners sneller en beter te kunnen helpen.

🗣️ Bestuur en organisatie

€ 1.310.680

We blijven investeren in het ontwikkelen van medewerkers om inwoners zo goed mogelijk van dienst te kunnen zijn en ze beter te betrekken bij veranderingen in hun leefomgeving. Ook bereiden we ons voor op een goede start voor een nieuwe burgemeester. En: we stellen een onafhankelijke rekenkamer in.

⚙️ Overhead

€ 5.379.350

Onder overhead vallen alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. Denk aan: huisvestingskosten, automatiseringskosten (ICT), juridische kosten, kosten van het managementteam en algemene personeelskosten. Deze kosten zijn niet specifiek toe te wijzen aan de vijf programma's.

🌿 Toerisme, natuur en duurzaamheid

€ 1.932.380

Op gebied van toerisme en recreatie gaan we nog beter samenwerken in de regio en met onze eigen ondernemers. Er komt een nieuw beleid voor Kunst en Erfgoed. En: we herdenken in 2024 de Slag op de Mookerheide (1574). Om in 2050 klimaatneutraal te kunnen zijn, gaan we het nieuwe Duurzaamheidsbeleid uitvoeren.

🏠 Fysieke leefomgeving

€ 2.404.420

We werken in 2024 verder aan lopende nieuwbouw- en herinrichtingsprojecten in de verschillende kernen en aan de uitvoering van het Mobiliteitsplan 2021. Ook gaan we samen met inwoners en organisaties in een Omgevingsvisie ambities en beleidsdoelen voor de fysieke leefomgeving bepalen. En: er komt duidelijkheid over het vervolg van het verkeersonderzoek A73-Groesbeek.

🌸 Overig

€ 90.000

Onder overig vallen rentekosten, onvoorziene kosten en vennootschapsbelasting. Deze kosten vallen buiten de programmakosten en maken ook geen onderdeel uit van de overhead.

Totaal uitgaven
€ 25,9 mln.

Openstelling aanwijzingsprocedure lokale publieke media-instelling

Iedere vijf jaar wordt er één lokale omroep aangewezen om het publieke media-aanbod voor een gemeente te verzorgen. Op dit moment is Stichting Lokale Media Heumen en Mook en Middelaar (GL8) de lokale omroep voor de gemeenten Heumen en Mook en Middelaar. Deze aanwijzing eindigt per 13 januari 2025.

Het Commissariaat voor de Media heeft daarom op 13 januari 2024 bekendgemaakt dat de procedure is opengesteld voor aanwijzing van een lokale publieke media-instelling ter uitvoering van de publieke mediaopdracht in de gemeenten Heumen en Mook en Middelaar.

De ingangsdatum van de aanwijzing is 13 januari 2025.

Geïnteresseerde partijen kunnen uiterlijk op 13 juli 2024 een aanvraag indienen bij het Commissariaat voor de Media. Meer informatie kunt u vinden op de website: www.cvdm.nl/voor-medi makers/publieke-omroepen/lokale-omroep

WAAROVER PRATEN WIJ

ALGEMENE COMMISSIE

In de Algemene commissie van woensdag 24 januari 2024 staan de volgende onderwerpen ter bespreking op de agenda:

- Regionaal arbeidsmarktbeleid
- Misbruik en Oneigenlijk gebruik beleid 2024-2027
- Kaderbrief MGR
- Meerjarig onderhoudsplan 2024-2027 gemeentelijke gebouwen
- Erfgoedverordening en Welstandsnota Mook en Middelaar 2024
- Wijziging gemeenschappelijke regelingen Gelderland-Zuid
 - Wijziging gemeenschappelijke regeling Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen
 - Wijziging gemeenschappelijke regeling MGR Rijk van Nijmegen
 - Wijziging gemeenschappelijke regeling MARN
 - Wijziging gemeenschappelijke regeling BVO DRAN
 - Wijziging gemeenschappelijke regeling Centrumregeling beschermd wonen en maatschappelijke opvang regio Nijmegen en Rivierenland
 - Wijziging gemeenschappelijke regeling financiële grondslag stichting RBT KAN
- Benoeming lid commissie bezwaarschriften
- Subsidieverordening Investeringsagenda
- Subsidieaanvraag suppletierregeling explosievenruiming en -opsporing t.b.v. provincie Limburg

RAADSINFORMATIEAVOND

In de Raadsinformatieavond op donderdag 25 januari 2024 wordt gesproken over:

- Integraal Preventieplan

RAADSVERGADERING

In de raadsvergadering van donderdag 1 februari 2024 wordt besloten over de onderwerpen van de Algemene commissie.

Inspreken in de Algemene commissie en Raadsinformatieavond

Wilt u inspreken tijdens de Algemene commissie of Raadsinformatieavond over een van de geagendeerde onderwerpen? Meld u dan uiterlijk 48 uur voor aanvang van de vergadering aan bij de griffier Michelle van Arensbergen. Aanmelden kan telefonisch via 06 - 50 16 50 25 of via een mail naar griffier@mookenmiddelaar.nl, o.v.v. uw naam, adres en telefoonnummer.

Ga naar www.mookenmiddelaar.nl/inspreken voor meer informatie over het inspreken.

Agenda's, stukken en beluisteren vergaderingen

Ga naar www.mookenmiddelaar.nl/gemeenteraad voor agenda's, stukken en het live beluisteren van onze vergaderingen. De vergaderingen vinden plaats in de raadzaal van het gemeentehuis; aanvang is 19.30 uur. U bent van welkom hierbij aanwezig te zijn.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met de griffie via: griffier@mookenmiddelaar.nl

Inloopsprekuren Openbaar Vervoer

Op elke 2de maandag van de maand van 10.30 - 12.00 uur zijn onze OV-ambassadeurs aanwezig in het 't Môks Café om alle vragen met betrekking tot het openbaar vervoer te beantwoorden.

Agenda OV-sprekuren

- 5 februari (in verband met Carnaval niet op 12 februari)
- 11 maart
- 8 april
- 13 mei
- 10 juni

Zelfstandig reizen

U wilt waarschijnlijk graag onafhankelijk zijn, ook al ben u al wat ouder. Het openbaar vervoer kan u die bewegingsvrijheid geven. Is het misschien al even geleden dat u de bus of trein hebt gepakt? Weet u niet goed hoe dat tegenwoordig in zijn werk gaat? En vindt u het prettig om op weg geholpen te worden? Tijdens het gratis inloopsprekuren

van 'Kommee samen op pad' geven de OV-ambassadeurs praktische tips aan senioren. Ze leren u hoe u zelfstandig kunt reizen met het openbaar vervoer.

Vragen en advies

Tijdens een inloopsprekuren kan iedereen binnenlopen voor vragen en advies over bijvoorbeeld het betalen, inchecken, uitchecken, welke abonnementen er zijn, hoe de buurtbus werkt en hoe de reis gepland kan worden. Ervaren reizigers die het leuk vinden om anderen op weg te helpen, de zogenaamde OV-ambassadeurs, hebben veel kennis van het openbaar vervoer en nemen graag de tijd om u op weg te helpen.

Wilt u meer weten? Neem dan vrijblijvend contact op via kommee@trendportal.nl of stel uw vraag via telefoonnummer: 038 - 454 01 30. Of neem een kijkje op: www.kommeeamenoppad.nl

Agenda Energiecafé

Wilt u gratis advies over energie besparen en het verduurzamen van uw woning? Ga naar www.energiecafemookenmiddelaar.nl en meld u aan via de groene knop 'Ik wil advies'. Of kom langs bij de energiecoaches van het Energiecafé.

- 27 januari, 10.30 - 12.00 uur: inloop tijdens DigiCafé, LOP, Molenhoek.
- 7 februari, 19.45 - 21.00 uur: inloop, MFC De Koppel, Middelaar.
- 9 februari, 13.30 - 16.00 uur: inloop tijdens Repair Café, Vintage & more, Bolder 18b, 6582 BZ Heumen.

Warmtepompactie

De warmtepompactie is wegens succes verlengd tot 31 maart 2024. Weet u niet of uw woning er aan toe is? Vraag dan voor het maken van een warmtelek-berekening een gratis huisbezoek door een energiecoach aan.

Meer informatie: energiecafemookenmiddelaar.nl

OPENBARE BEKENDMAKINGEN

De bekendmakingen van deze week hebben betrekking op onderstaande adressen. Aanvullende informatie kunt u vinden op www.officielebekendmakingen.nl/gemeentebled. De stukken liggen niet meer standaard ter inzage op het gemeentehuis. U kunt ze wel fysiek inzien op afspraak. Daarvoor kunt u bellen naar het algemene nummer of een e-mail sturen naar omgevingsloket@mookenmiddelaar.nl

BINNENGEKOMEN AANVRAAG OMGEVINGSVERGUNNING

- Stiftstraat 8 Molenhoek realiseren aanbouw.

VERLENGEN BESLISTERMIJN OMGEVINGSVERGUNNING

- Lodewijkstraat 32 Mook bouwen woning.
- Nabij Witteweg 23 Middelaar plaatsen opslagcontainers.

VERLEENDE APV-VERGUNNING

- 13 en 14 april 2024 Zevenheuvelenwandeltocht door Schutterij St. Hubertus uit Groesbeek.

MELDING MILIEU

- Lindenlaan 41 Molenhoek oprichten laboratorium energieonderzoek in voormalig brandlaboratorium.